

Розвиток та становлення держави на міжнародній арені через призму громадянської освіченості

Троць І. В.

*доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки,
голова Ради молодих вчених,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: IrynaTV@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0001-9608-0591*

Кондратюк В. Р.

*студентка 4 курсу спеціальності «Комп'ютерні науки»,
Коледжу економіки, права та інформаційних технологій,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: kondratiukVR@krok.edu.ua*

Посилаючись на сьогоденні реалії, події, за якими Україна дедалі тісніше просувається як високо оцінюваний учасник сучасної історії не тільки Європи, а й більшості розвинених країн світу, постає питання, як український народ буде представляти країну загалом на міжнародному рівні в майбутньому, якими нас запам'ятають іноземці та світові лідери. У цьому контексті, на нашу думку, одним з основних механізмів успішного закріплення України як держави та українців як народу стануть базові принципи громадянської відповідальності та освіченості. Освічені громадяни є лицем країни, вони представляють свою державу на міжнародній арені, що підтверджує відомий вислів Аристотеля: «Між людиною освіченою та неосвіченою така сама різниця, як між живим і мертвим». Існування держави, успішної політично та економічно, неможливе без обізнаного та зацікавленого в житті країни населення. Тож, актуальність громадянського виховання в наші часи складно переоцінити.

Громадянська освіта та сприйняття держави і його народу в світі тісно пов'язані між собою. Обґрунтувати це твердження досить просто, і, насамперед, це базується на простому визначенні поняття «громадянська освіта». Простою мовою-громадянська освіта навчає людей комфортно жити в громаді та ефективно взаємодіяти з іншими її членами. Але це не єдине змістовне визначення, оскільки це поняття також включає в себе обізнаність у правах та обов'язках громадян держави, норми поведінки в суспільстві, розуміння свого місця, можливостей та ролей в ньому. Дисципліна «громадянська освіта» базується на таких науках: історія, культурологія, економіка, політика та право. Метою вивчення цієї дисципліни є залученість громадян у суспільство та пряма участь у політичних процесах.

Якщо ж говорити про компоненти громадянської освіти, найголовнішим є: фінансова грамотність, критичне мислення та медійна грамотність. Базова обізнаність населення у даних сферах суттєво допоможе закріпити на державному рівні такі важливі цінності демократичного соціуму, як свобода слова, знання та виконання своїх прав та обов'язків, доступ до інформації з альтернативних джерел, а також її якісна оцінка. Ці основні складники були значно послаблені та деформовані за часи радянського минулого.

Основні проблеми у розвитку громадянської освіти в Україні: невизначеність її змісту, незацікавленість громадян у вивченні громадянства та нерозуміння його глобального значення, небажання людей приймати участь у політичних питаннях своєї держави. На нашу думку, одним з ефективних способів для підлітків стати обізнаними-

це наявність батьків як хорошого прикладу. Саме від батьків діти переймають такі важливі життєві навички та знання, як фінансова грамотність, обізнаність у своїх правах та обов'язках, повага до Батьківщини, національної культури і традицій. Додатковими джерелами інформації для молоді, але не менш ефективними, стануть освітні програми в навчальних закладах. У 2022 році було затверджено вивчення громадянської освіти як інтегрованого курсу в закладах загальної середньої освіти [1]. Окрім обов'язкового шкільного курсу, підлітки можуть спробувати себе в якості учасника у волонтерських проєктах, які направлені на вдосконалення лідерських якостей як особистості і як активного учасника соціуму. Одним з таких проєктів є школа «Агенти змін» [2]. Очевидним є також те, що для дорослих найкращий спосіб оволодіти необхідними навичками-це практична і регулярна участь у житті демократичного соціуму.

Яким чином освіченість населення впливає на сприйняття та розвиток держави на міжнародному рівні? Конкретно в даному питанні ми будемо розглядати громадянську обізнаність як визнання своєї культури, звідки ти походиш та якою була твоя історія, а особливо-яку роль вона відіграє, як культурна та історична спадщина.

Держава-це в першу чергу суспільство, що проживає на її території. Жодна держава, незалежно від свого початкового потенціалу у вигляді природних ресурсів або кліматичної зони, не може існувати без народу. А народ-найблискучіше та найправдивіше дзеркало цієї держави.

Після повномасштабного вторгнення росії на територію України частина населення були змушені залишити власні домівки. Одні це зробили вимушено, через зруйноване війною помешкання, інші-щоб захистити те, що в них залишилося: свою сім'ю. Частині біженців вдалося знайти притулок за межами свого міста чи в іншій області, в той час як інші не знайшли безпечне місце на території України-довелося шукати тимчасового притулку за кордоном. Сучасні реалії такі, що українці розкидані по віддаленим куточкам світу. Так чи інакше, саме зараз ми найбільше стикаємося напряду з навколишнім світом, а саме-з людьми інших країн та їх культурою: від Польщі та Німеччини до США та Канади. Кожного дня, хочемо ми цього чи ні, українці по всьому світу транслюють нинішні політичні настрої та економічне становище України через свої думки та слова, а особливо-поведінку та конкретні вчинки.

Перед тим, як говорити про те, якими світ запам'ятає українців після завершення війни, яку роль Україна буде відігравати на міжнародному рівні, а також які дії потрібно впровадити щоб покращити становище ситуації, необхідно коротко нагадати собі, якими нас знали до війни. Найперше, що відповість далека від української культури людина з Західної Європи чи Америки (як територіально, так і за складом менталітету), коли розмова зайде про Україну-це війна з росією, побори, Крим, невисокий рівень життя людей та борщ.

Але з початком війни все змінилося. Іноземці, від простих людей до світових лідерів, стають пліч-о-пліч з Україною: присвячують пісні та витвори мистецтва, гроші з яких йдуть на допомогу постраждалим та військовим, організують групові виїзди журналістів та волонтерів на місця, що зазнали страшних ушкоджень. І все це для того, щоб освітити, чим живе зараз Україна та українці, які наші проблеми, цілі, і навіть мрії. Звичайні люди відкривають свої серця та домівки для постраждалих-безоплатно надають житло, їжу та необхідні побутові речі. Вони зі щирим інтересом цікавляться нашою культурою, звичками, улюбленими стравами, деякі навіть роблять спроби щодо вивчення

мови. Значна частина українців безмежно щасливі та вдячні приймати допомогу з усього світу для втілення нашої спільної мети. Ми з великим задоволенням ділимося з цілим світом нашими традиціями та культурою, щоб залучити якомога більше людей відкрити очі та побачити справжню Україну, її душу, котрим являється українська спільнота. Зараз українців чи не по всьому світу визнають як сильний, могутній, незламний, хоробрий та вольовий народ.

Це наглядний приклад того, як працює громадянська освіта в глобальному плані. Як порівняно маленька за розмірами держава може вести за собою розвинений світ та протидіяти найбільшій за розміром країні світу. Ми самі-окремо кожен і всі разом можемо впливати на те, яким буде наше майбутнє. Тож, потрібно удосконалюватися у цьому напрямку, залучати більше людей, розширювати свою обізнаність та виховувати відповідальність як громадянина України.

Список використаних джерел

1. *Громадянська освіта: інтегрований курс* / Бакка Т., Беца Н., Вербицька П., Волошенюк О. та ін.; Київ: 2022, 22 с. URL: https://osvita.ua/doc/files/news/588/58875/navchalna_programa_2022_hromadyanska_osv.pdf
2. *Громадянська освіта: мистецтво творити зміни* / Ключко К., Колесник Л.-Київ : Компринт, 2020.- 74 с. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/30194>